

Til KHMs styre
Fra Museumsdirektøren

Møtedato: 09.11.2018

Notatdato: 30.10.2018

Sak: S 30/18

Særlig satsing på internasjonalisering i forskning ved KHM

Bakgrunn

Som del av arbeidet med strategisk mål 2 fra årsplanen for 2018-2020, *Strategisk forskningsutvikling- EU-prosjekter, Horizon 2020 og HUMEVAL*, presenteres her varslet sak for KHMs styre om satsing på internasjonalisering i forskning ved KHM. Saken viser museets oppfølging av HUMEVAL og regjeringens Humanioramelding.

Bakteppet er UiOs og KHMs klare strategiske satsing på internasjonalisering, eksemplifisert på overordnet nivå gjennom engasjementet i The Guild of European Research-Intensive Universities (the Guild), tiltaksplanen for humaniora som er under utarbeidelse, og arbeidet rettet mot EUs rammeprogram for forskningsfinansiering, Horisont 2020.

Saksframlegget presenterer kort saksfeltets forankring og understreker prioriterte satsinger ved KHM pr dd. Det peker så mot fremtidig satsing, bl.a. konkretisert gjennom årsplanarbeidet for 2019.

Sakens forankring og landskap

Med utgangspunkt i strategisk hovedsatsing 2, *Strategisk forskningsutvikling- EU-prosjekter, Horizon 2020 og HUMEVAL*, og 3 *Globalt samlingsansvar - repatriering, digitalisering og internasjonalisering* går internasjonaliseringsarbeidet igjen i en rekke underpunkter i KHMs årsplan 2018-2020. Det er forskningsfeltet som diskuteres i dette saksframlegget, men perspektivene er også sentrale innenfor f.eks. feltene utstillingsarbeid og kulturkriminalitet.

På forskningsfeltet er særlig tre områder tillagt vekt i planen: Søknadsarbeid rettet mot EU-systemet, forskermobilitet, og nettverksbygging. De får oppmerksomhet i egne avsnitt under. Det er viktig å understreke at den helhetlige satsingen på administrativ støtte, prosjektutviklerkompetanse og forskningsledelse, spesifikt søknadsarbeid, publiseringsmål og rekruttering som ligger i årsplanen, har avgjørende relevans for å nå målene på internasjonaliseringsfeltet her.

KHMs ulike forskningsmiljøer møter internasjonaliseringsutfordringen med ulike utgangspunkt, både med tanke på sammensetning av forskergruppene og tradisjonell fokus for faglig nedslagsfelt og nettverksaktivitet. KHM kan absolutt utvikle sine internasjonale relasjoner og internasjonalt fokus, men det er samtidig verdt å understreke at denne dimensjonen ikke på noen måte representerer et ukjent eller drastisk nytt arbeidsfelt ved KHM. Målet med satsingen nå er å forsterke det internasjonale arbeidet som allerede pågår i deler av organisasjonen og legge til rette for å styrke denne dimensjonen på tvers, ikke minst gjennom erfaringsdeling.

KHM er aktiv deltager i the Guild, ICOM og andre nordisk-, europeisk- og internasjonalt orienterte relevante organisasjoner og nettverk. I tillegg kommer en rekke disiplinspesifikke nettverk, organisasjoner og kommunikasjonsflater knyttet til de ulike fagområdene det jobbes innenfor, fra arkeologi, digitalisering, konservering og formidling til antropologi, forskningsrådgiving og så videre.

I HUMEVAL får KHM sine vurderte miljøer (ViS-gruppa) svært gode tilbakemeldinger. Meldingens generelle vurderinger av humaniorafeltet i norsk forskning, er like fullt verdt å merke seg også ved KHM. HUMEVAL framhever internasjonaliseringsarbeid, med fokus på publiseringskanaler, strategiarbeid, forskermobilitet og søknadsarbeid rettet mot EU-systemet som områder hvor norsk humaniora har forbedringspotensial. Ulik grad av orientering mot internasjonal konseptuell/teoretisk debatt og strategier for undervisning og rekruttering, ble også trukket fram som forbedringspunkter i evalueringen. UiO arbeider i fortsettelsen av HUMEVAL og regjeringens humanioramelding med en egen tiltaksplan for humaniora koordinert av HF-fakultetet.

Søknadsarbeid rettet mot EUs forskningsfinansieringsordninger

For utdypende diskusjon av denne dimensjonen av internasjonaliseringsarbeidet vises det til styresak S-10/18, *Strategisk forskningsutvikling - EU-prosjekter, Horisont 2020 og HUMEVAL - plan for prosjektutvikling og prosjektstøtte, oppfølging av strategisk tema nr. 2.*

Totalt har KHM hittil i 2018 stått for/ vært partner i 7 søknader rettet mot EU/Horisont2020. Én av disse, ARIADNEplus, har fått tilslag. Søknadsarbeidet fordeler seg i H2020-landskapet som følger:

Pilar 1; Fremragende forskning

ERC med KHM som vertsinstitusjon: én CoG-søknad levert, gikk ikke videre til intervju. Én CoG planlegges mot frist i februar 2019, tre StG planlegges mot frist høsten 2019.

MSCA-IF: én søknad fra kandidat ved KHM. Det arbeides strategisk med tilrettelegging for systematisering og økning av aktivitet på dette feltet i 2019, særlig med tanke på mulige innkommende kandidater.

INFRASTRUCTURE: KHM er partner i prosjektet ARIADNEplus som i 2018 fikk tilslag fra EU. KHM er partner i én ytterligere søknad relatert til arkeologiske data og open science.

Pilar 2; Konkurransedyktig næringsliv

Én søknad med KHM som koordinator, én søknad hvor KHM er partner, begge med utgangspunkt i Saving Oseberg-miljøet ved KHM, sendt i 2018.

KHM er også deltager i en COST-action søknad.

Forskermobilitet og nettverksarbeid

KHM la i 2012 om fordelingsordningen for RBO-midler internt i organisasjonen og tilførte gjennom dette grepet seksjonene fleksible midler som kunne investeres i forskningsrelatert aktivitet (insentivmidlene). Bruk av disse over tid har vært avgjørende for bygging av grupper, relasjoner og nettverk på den internasjonale arenaen. Kvaliteten i KHM sine forsknings og

forskningssøknadsarbeid er betraktelig styrket i den påfølgende perioden, noe som blant annet har gitt seg utslag i NFR-søknader og i tilbakemeldingene som kom gjennom HUMEVAL.

ViS-gruppa og HUMEVAL: ViS-gruppa ble våren 2018 tildelt midler fra NFR i forbindelse med ordningen for støtte til forskergruppene som i HUMEVAL ble vurdert som særlig sterke. Midlene disponeres av gruppen over en fireårsperiode til nettverksarbeid og prosjektetableringsstøtte. Gjesteforskeropphold, både i form av invitasjoner til internasjonale partnere og ved at KHMs forskere planlegger opphold ved utenlandske institusjoner er en viktig dimensjon ved gruppas arbeid. Det legges også vekt på å videreføre arbeidet med jevnlig konferanser i Oslo av høy akademisk kvalitet.

Gjesteforskeropphold er et virkemiddel i internasjonalisering som understrekes i kommentarene i HUMEVAL. Det er pr nå standard praksis å legge til rette for slike når KHMs forskere planlegger søknader om eksternfinansiering. Man har fokus på både innkommende og utgående mobilitet.

I 2018 fikk KHMs forskere igjen mulighet til å søke om forskningstermin. Forskningstermin er et viktig tiltak for å legge til rette for utgående forskermobilitet. Ordningen gir KHMs forskere mulighet til sammenhengende forskningstid som kan benyttes til gjesteforskeropphold i utlandet. Slike opphold understrekes også som viktige i utlysningsskriteriene for ordningen.

For finansiering av gjesteforskeropphold som ikke er knyttet til allerede etablerte eksternfinansierte prosjekter, kan KHMs forskere trekke på ordninger som ERASMUS+, ulike karriere- og likestillingstilskudd, og evt andre ordninger knyttet til enkeltland/ regioner. KHMs forskergrupper har også hatt mulighet til å legge nettverksarbeid, seminarer og annen prosjektutviklingsvirksomhet inn i søknader om strategiske forskningsmidler rettet til KHMs forskningsråd.

Nettverksarbeid knyttet til prosjektutvikling finansieres også gjennom bruk av seksjonenes insentivmidler.

Seminarer, konferanser, forskningsopphold og feltarbeid trekker på mange av de samme ressursene.

Bruk av gjesteforskeropphold, nettverksarbeid, seminarer, konferanser, forskningsopphold og feltarbeid vil i praksis ikke være avgrensede aktiviteter, men gjerne flyte over i hverandre.

EUs Marie Skłodowska-Curie Actions, MSCA, har forskermobilitet som hovedmål. KHM har i 2018 en søknad om Individual Fellowship inne til ordningen for en forsker som ønsker seg ut. Potensialet for å hente inn sterke postdoc-kandidater til KHM gjennom denne ordningen jobbes det videre med i 2019. Andre muligheter for forskermobilitet ordningen legger til rette for (ITN, COFUND, RISE), kan være svært aktuelt for KHM på litt lenger sikt, både med tanke på rekruttering og utveksling av etablerte forskere og annet fagpersonell.

KHM er fra 1. oktober offisielt koblet på UiOs spesialiserte støtteapparat for innkommende forskermobilitet, **International staff mobility office, ISMO**. ISMO støtter vertsenhet ved UiO og deres internasjonale ansatte, ph.d.-kandidater og gjesteforskere i forbindelse med ankomst, etablering og opphold, og bidrar dermed til å gjøre slike opphold attraktive.

Videreføring av satsingen på internasjonalisering

Det understrekes at satsningene på forskningsfeltet relatert til eksternfinansiering og internasjonalisering er langsiktige, og at utviklingen vi nå mener å se, er resultat av nettopp langsiktig arbeid.

For 2019 har satsingen, slik årsplanen gjenspeiler, tre hovedkomponenter:

- Fortsatt satsing på ERC, med flere søknader under arbeid fram mot 2019-fristene.
- Ekstra fokus på MSCA-IF (Marie S. Curie A. individual fellowships) og de mulighetene som ligger i ordningen for å hente fremragende unge forskere til post-docstillinger ved KHM.
- Rekruttering av Professor II til KHMs digitale satsing, med mål om å styrke forsknings og søknadsinnsats i H2020s pilar 3 (samfunnsutfordringer) og på infrastrukturfeltet.

Satsingene omfatter alle seksjoner ved museet.

Forslag til konklusjon:

Styret slutter seg til forelagte plan for satsing på internasjonalisering av forskningen ved museet.